

ΘΑΛΑΣΣΙΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ Τ. ΡΕΒΙΓΙΟΝ

ΜΙΑ ΜΗΤΕΡΑ

χήρα Μποντουάν ήταν πολύ πλούσια. Είχε ένα μοναχογιού που ζητούσε να τον παντρέψει με μια πλούσια κόρη. Δυστυχώς ο γιός της Λουδοβίκος αγαπούσε την κόρη ενός φτωχού ψαρά. Αποφάσισε μάλιστα να την παντρευτεί. Η μητέρα του όμως αρνήθηκε να του δώσει την άδειά της. Εκείνος επέμεινε, ως πού η μητέρα του θύμωσε και του είπε:

— Θέλεις να την παντρευτείς; Είσαι ελεύθερος, παντρεύσου. Μά εγώ ποτέ δεν θα δω την γυναίκα σου,

και όσο ζω δεν θα δής ούτε μια πεντάρα από μένα!

— Όπως σου άρέσει, μητέρα μου! είπε ο Λουδοβίκος.

Ο γάμος έγινε, περάσανε πέντε χρόνια. Ο Λουδοβίκος άπόκτησε τρία παιδιά. Ζούσε φτωχικά, ψάρευε με τον πεθερό του, ενώ η αγαπημένη του γυναίκα έμεινε στο σπίτι

κι' ανάτρεφε τα παιδιά τους. Δεν παραπονιόντουσαν για τη ζωή τους κι' ούτε ποτέ ζήτησαν μια πεντάρα απ' τη χήρα Μποντουάν, η οποία δεν ήθελε να έχει καμμιά άπολύτως έπικοινωνία μαζί τους.

Την ημέρα αυτή η θάλασσα μούγγριζε και τα σπιτικά στην άκρογιαλιά έτρεμαν από τον άνεμο.

Η χήρα Μποντουάν ζούσε μονάχη στο μεγάλο της σπίτι με την υπηρέτριά της την Άννέτα. Βλέποντας την τρικυμία η χήρα ήταν όλο νεύρα.

— Τι άσχημος καιρός, κυρία! της έλεγε η Άννέτα. Πολλοί πούχουν τους δικούς τους στη θάλασσα θ' άνησυχούν πολύ.

— Σώπα! της είπε η χήρα ξηρά-ξηρά.

Και κάθησε στο παράθυρο κι' άρχισε να ραση. Η Άννέτα, όρθια, με το πρόσωπο κολλημένο στα τζάμια κύτταζε στο δρόμο και μονολογούσε, άφου η κυρά της δεν ήθελε να γίνεται κουθέντα για την φουρτούνα:

— Νά, την καμινάδα των Μπερτράν την πήρε ο άγέρας!.. Νά ο Σαρντόν με τον Γκισάρ και την Μαγδαληνή που τρέχουν προς την άκρογιαλιά!.. Πάνε να δούνε τί γίνεται εκεί κάτω!

— Σώπα! της ξανάπε η κυρά της.

— Ποτέ μου δεν είδα τέτοιο παληόκαιρο! είπε πάλι σε λίγο η Άννέτα.

Τί τρικυμία θάχη έξω στον ώκεανό...

Η χήρα δίπλωσε το έργόχειρό της και άρχισε να περπατά νευρικά.

— Εί λοιπόν, είπε η χήρα στην υπηρέτρια, άφου είσαι τόσο περίεργη, πήγαινε και σ' στην άκρογιαλιά να μάθης κανένα νέο.

Η Άννέτα σε δυο λεπτά βρισκόταν στο δρόμο.

— Νά γυρίσης γρήγορα, της είπε η χήρα, για να μου πής τί γίνεται εκεί κάτω.

Όταν έμεινε μόνη η κ. Μποντουάν άρχισε να περπατά μέσα στις κάμαρες με σταυρωμένα χέρια και σφιγμένα χείλη.

— Αυτή η Άννέτα άργεί να γυρίση! είπε ύστερα από δέκα λεπτά.

Ο άνεμος είχε δυναμώσει εν τώ μεταξύ. Άξαφνα τα μάτια της πέσανε σε μια γωνιά της κάμαρας όπου βρισκόταν ένα παιδικό κρεββατάκι, το κρεββατί του γιού της.. του γιού της... που χαροπάλευε ίσως αυτή τη στιγμή στη θάλασσα! Μιά ώρα τώρα η κ. Μποντουάν όλο εκείνον συλλογιζότανε.

Τον ξανάβλεπε παιδί με τα ξανθά μαλλάκια του και τα κατακκόκινα μάγουλά του, θυμότανε τα παιγνίδια του, τα γέλια του, τα φιλά του.

— Άχ! αυτή η Άννέτα δεν γύρισε ακόμα! μουμούρισε πάλι σε λίγο.

Φόρεσε τότε το έπανωφόρι της και βγήκε στο δρόμο. Είδε τον κόσμο πούρχόταν απ' την παραλία και στάθηκε και ρώτησε με βραχνή φωνή:

— Γυρίσανε όλοι οι ψαράδες απ' τη θάλασσα;

Τότε ένας από το πλήθος έκλεισε το μάτι στους άλλους και της άπάντησε:

— Ναι, γυρίσανε.

Η χήρα τράθηξε για την άκρογιαλιά. Τότε ένας ψαράς έτρεξε και της φώναξε:

— Κυρά Μποντουάν. Πού τρέχετε έτσι;

— Πηγαίνω εκεί κάτω στην άκρογιαλιά! άποκρίθηκε.

— Ο καιρός είναι άσχημος, γυρίστε στο σπίτι σας! Μην άνησυχίτε, οι ψαράδες γυρίσανε.

Εκείνη τον κύτταξε στα μάτια και είπε:

— Άλήθεια, όλοι γυρίσανε;

— Μά βέβαια...

— Όρκίζεσαι; ξανάπε η χήρα.

Ο ψαράς σάστισε.

— Μά την πίστι μου! είπε τέλος. Και όσοι δεν μπόρεσαν να γυρίσουν, θα τα καταφέρουν να βγούν σε κανένα κοντινό λιμάνι.

Η χήρα θέλησε να πάρη πάλι το δρόμο προς την άκρογιαλιά, μα ο ναυτικός την έμπόδισε. Κείνη τη στιγμή φάνηκε κ' η Άννέτα λυπημένη και τρομαγμένη.

— Όχι! φώναξε βλέποντας την κυρά της. Όχι, κυρά μου, μην πηγαίνετε εκεί κάτω...

Η χήρα άρχισε να τρέμη από την τρομάρα της κιτρίνισε και τα μάτια της κλείσανε. Άκούμπησε πάνω στην Άννέτα για να μη σωριαστή καταγής.

— Εγώ φταίω! Εγώ φταίω! έλεγε όλολύζοντας. Πάει το παιδί μου! Δεν γύρισε... Άλλοίμονο, θα πνίγηκε χωρίς άλλο! Πάμε να δούμε σπίτι του...

Και άμέσως η δυο γυναίκες τραθήξανε για το σπίτι που κατοικούσε ο Λουδοβίκος. Μπήκαν μέσα. Το σπίτι ήταν όπως όλα τα σπιτόπουλα των ψαράδων.

Η γυναίκα του Λουδοβίκου καθότανε κρατώντας στα γόνατά της το μικρότερο παιδί της, ενώ τ' άλλα δυο άκουμπούσαν στην ποδιά της.

Ήταν κατάχλωμη απ' την άνησυχία της και έπειδη δεν μπορούσε να βγή να πάη στο λιμάνι, έστειλε τα γονικά της για να μάθουν τί απέγινε ο άντρας της. Περίμενε κλαίγοντας.

Βλέποντας να μπαίνει η πεθερά της προσπάθησε να σηκωθή και ψιθύρισε:

— Κυρία...

Η χήρα πήγε κοντά της.

— Κόρη μου! της είπε.

Κι' άμέσως πήρε τα δυο παιδιά στην άγκυαλιά της και άρχισε να τα φιλή κλαίγοντας.

— Κακόμοιρα παιδιά! Μήπως δεν ξέρετε;... Θεέ μου!...

Άξαφνα άκούστηκαν φωνές στο δρόμο, μα φωνές χαρούμενες... Η πόρτα άνοιξε και μπήκε ο Λουδοβίκος μα-

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΔΟΥΜΑ, ΥΙΟΥ

Συγγραφέας, κοινωνιολόγος, πνευματώδιστος. Πώς έχαρακτήριζε τον πατέρα του. Ήσπατάλες και τὰ γλέντια του γέρο Δουμά. Ὁ φεγγίτης τῆς τραπεζαρίας. Διαδήλωσις πειναλέων! Μιά φανατική θαυμάστρια τοῦ Δουμά. Τὸ πάθημα τοῦ θυρωροῦ.

Ο Ἀλέξανδρος Δουμάς, υἱός, θεωρεῖται ὄχι μόνον ὡς ἕνας θαυμάσιος συγγραφεὺς καὶ ἕνας πολεμικώτατος κοινωνιολόγος, ἀλλὰ καὶ ὡς ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ ἐξυπνοὺς ἀνθρώπους τῶν γραμμάτων τῆς ἐποχῆς του.

Λίγο καιρὸ πρὶν ἀπὸ τὸν θάνατό του, ἡ ἐφημερὶς «Ζουρνάλ» εἶχεν ὑποβάλει στοὺς πιὸ γνωστοὺς λογοτέχναις τῆς Γαλλίας τὸ ἐξῆς ἐρώτημα: «Ποίαν ὀνομασίαν νομίζετε ὅτι ἡ μέλλουσα γενεὴ θὰ δύνουν στὸν παρόντα αἰῶνα; Ἐχουμε ἤδη τὸν αἰῶνα τοῦ Περικλέους, τοῦ Αὐγούστου, τοῦ Λουδοβίκου 14ου... Πῶς φαντάζεσθε ὅτι θὰ ὀνομασθῇ ὁ δικός μας αἰὼν;...»

«Αἰὼν τοῦ Ναπολέοντος, ἀπάντησαν μερικοί». Ἄλλοι πάλι εἶπαν: «Αἰὼν τοῦ Βίκτωρος Οὐγκώ».

Ὁ Δουμάς ἀπάντησε:

— Ἀπλούστατα: Δέκατος ἕνατος αἰὼν!..

Γιὰ τὸν πατέρα του, συγγραφεὶς τῶν «Τριῶν ἑρωματοφυλάκων», ὁ Ἀλέξανδρος Δουμάς συνήθιζε νὰ λήη κουνώντας μελαγχολικὰ τὸ κεφάλι του:

— Ὁ πατέρας μου εἶνε ἕνα μεγάλο παιδί...

Ὅταν εἶχε κέφι ὁ Δουμάς υἱός διηγείτο χαριτωμένα ἀνέκδοτα γιὰ τὸν πατέρα του. Ἴδου ἕν' ἀπὸ αὐτά:

Ὁ Δουμάς πατὴρ ἦταν τρομερὰ σπάταλος. Ὅταν εἶχε λίγα χρήματα ἐννοοῦσε νὰ τὰ σπαταλήσῃ ἀμέσως. Ἐδινε γεύματα στὰ ὁποῖα προσκαλοῦσε τὸν πρῶτο τυχόντα. Διάφοροι ἀδιάκριτοι πού τὸ ξέραν αὐτό, μόλις ἐπληροφόροῦντο ὅτι ὁ διάσημος συγγραφεὺς εἶχε οἰκονομικὴ εὐεξία, ἐσπευδαν αὐτόκλητοι νὰ τὸν ἐπισκεφθοῦν κατὰ τὴν ὥρα τοῦ γεύματος.

Ὁ Δουμάς, ἔχοντας ὑπ' ὄψιν του τὰ ἀπρόοπτα αὐτά, εἶχε ἀνοίξει στὴν τραπεζαρία τοῦ σπιτιοῦ του ἕνα φεγγίτη ἀπὸ τὸν ὁποῖο παρακολουθοῦσε τὴν... κίνησι μέσα σ' αὐτή. Μιά μέρα, προτοῦ μπῆ μὰζὺ μὲ τὸ γιοῦ τοῦ στὴν τραπεζαρία, ἔθεώρησε καλὸ νὰ ρίξῃ μιὰ ματιὰ ἀπὸ τὸν φεγγίτη γιὰ νὰ δῇ ποιοὶ προσκεκλημένοι εἶχαν ἤδη φθάσει. Μὲ ἔκπληξι, παρατήρησε τότε πὼς ἡ αἴθουσα τοῦ φαγητοῦ ἦταν γεμάτη ἀπὸ ἀγνωστοὰ πρόσωπα παρασίτων.

— Πᾶμε νὰ φύγουμε, παιδί μου, εἶπε τότε τρομαγμένος ὁ γέρο Δουμάς στὸ γιοῦ τοῦ. Δὲν γνωρίζω κανέναν ἀπ' τοὺς συνδαιτημόνας!...

Μιά ἀπὸ τὶς πιὸ φανατικὲς θαυμάστριες τοῦ Ἀλεξάνδρου

ζῶ μὲ τὰ πεθερικά του.

— Νάτος! Νάτος! φωνάξανε ὄλοι χαρούμενοι. Σώθηκε!

Ἡ γυναῖκα του ἔτρεξε στὸν ἄντρα τῆς καὶ τὰ παιδιά μπλέξανε τὰ χέρια τους στὰ γόνατα τοῦ πατέρα τους.

Μονάχα ἡ κυρὰ Μποντουάν ἔμεινε στὴ θέσι τῆς ἀκίνητης σάν ἀγαλμα. Ὁ γιοῦς τῆς τὴν κύτταξε, πέταξε τὸ σκούφο του καὶ ἔτρεξε κοντὰ τῆς λέγοντας μὲ δάκρυα:

— Μητέρα μου!

Κ' ἡ κ. Μποντουάν τὸν ἀγκάλιασε σφιχτὰ καὶ τὸν φίλησε. Εἶχαν συμφιλιωθῆ.

Ὁ Ἀλέξανδρος Δουμάς, υἱός

Δουμά, υἱοῦ, ἦταν καὶ ἡ κυρία Ὠμπερνὸν ντὲ Νερβίλ. Ἡ ντὲ Νερβίλ ἦταν ποιήτρια καὶ ἀνήκε σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς ἀριστοκρατικώτερες οἰκογένειες τῆς Γαλλίας. Κάποτε, ἡ ντὲ Νερβίλ γιὰ νὰ δείξῃ τὸ θαυμασμό τῆς στὸ λατρευτὸ τῆς συγγραφέα, πῆγε σ' ἕνα χορὸ μεταμφιεσμένη σὲ «Δόξα τοῦ Δουμά»! Τὸ κοστοῦμι τῆς ἀπετελεῖτο ἀπὸ συμπλέγματα δάφνης, ἐπάνω δὲ στὸ κεφάλι τῆς εἶχε τοποθετηθεῖ... τὴν προτομὴ τοῦ ἀγαπημένου τῆς συγγραφέως!

Ὁ στενώτερος φίλος τοῦ Δουμά, υἱοῦ, ἦταν ὁ συγγραφεὺς Ἑρρίκος Μιρρώ. Σ' αὐτὸν ὁ Δουμάς ἐδιάβαζε ὅλα τὰ χειρόγραφα του, ἐπὶ τῶν ὁποίων τοῦ ζητοῦσε συχνὰ τὴν γνώμη του, γιὰ τὸν εἶχε σὲ μεγάλη ὑπόληψιν.

Ἀκολουθώντας τὴ συνήθειά του αὐτὴ ὁ Δουμάς ἔσπευσε νὰ διαβάσῃ στὸ φίλο του καὶ τὸ νέο δράμα του: «Ἄρτεμις ντὲ Λύς». Τὴν τελευταία πράξι ὅμως τοῦ δράματος αὐτοῦ τὴν εἶχε ἀφήσει ἀτελείωτη: Ὁ ἥρωας τοῦ ἔργου Παῦλος

Ὠμπρὺ ἔπρεπε νὰ δολοφονηθῆ, πρὶν κλείσῃ ἡ αὐλαία, ἀπὸ τὸν γηραιὸ κόμητα, τὸν ὁποῖον εἶχεν ἀπατήσῃ... Ὁ Δουμάς ὅμως ἐδίσταζε νὰ θάλῃ ἕνα τόσο τραγικὸ φινάλε στὸ ἔργο του...

Μιά μέρα τέλος, κατανικῶντας τοὺς δισταγμοὺς του, τὸ ἀποφάσισε. Ὁ Παῦλος Ὠμπρὺ θὰ ἐδολοφονεῖτο! Χωρὶς λοιπὸν νὰ χάσῃ καιρὸ, ἔτρεξε στὸ σπίτι τοῦ φίλου του νὰ τοῦ ἀναγγεῖλῃ τὴν ἀπόφασί του... Σὰν ἔφθασε ὅμως ἐκεῖ, ὁ θυρωρὸς τοῦ ἀνήγγειλε ὅτι πρὸ ὀλίγου ὁ Μιρρώ εἶχε φύγει.

— Πολὺ καλὰ, ἀπάντησεν ὁ Δουμάς ζαλισμένος ἀκόμη ἀπὸ τὸν πυρετὸ τῆς δημιουργίας. Ὅταν γυρίσῃ νὰ τοῦ πῆς, σὲ παρακαλῶ, ὅτι πῆρα τὴν ἀπόφασί μου κι' ὅτι τὸν Παῦλο τὸν ἐσκότωσα!...

Ὁ θυρωρὸς ταχάσε.

— Πῶς εἶπατε;... ρώτησε εξαφνιασμένος. Νὰ ἀναγγεῖλω ὅτι ὁ κύριος ἐσκότωσε τὸν Παῦλο;...

— Ἀκριβῶς! Μὴν τὸ ξεχάσης, τοῦ ἀπάντησε ὁ Δουμάς.

Κι' ἀφήνοντάς τον ἀποσβολωμένο, ἔφυγε τρέχοντας γιὰ νὰ πᾶ νὰ ἀποτελειώσῃ τὸ ἔργο του.

Ὅταν ὁ Μιρρώ ἐγύρισε στὸ σπίτι του, ὁ θυρωρὸς τὸν ἐπλησίασε τρέμοντας καὶ μὲ σιγανὴ φωνή

τοῦ ἐκμυστηρεύθηκε:

— Ἦρθε ὁ κ. Δουμάς... καὶ μοῦπε νὰ σᾶς πῶ πῶς ὄλα τελείωσαν... πῶς τὸ πῆρε ἀπόφασιν... καὶ πῶς ἐδολοφόνησε τὸν κ. Παῦλο...

— Ἄ! μπράβο! Ἐκανε θαυμάσια! ἀπάντησε τρίβοντας τὰ χέρια του ὁ Μιρρώ. Αὐτὸ εἶνε πολὺ εὐχάριστο!

Στὸ ἄκουσμα τῶν λέξεων αὐτῶν ὁ δυστυχισμένος θυρωρὸς σωριάστηκε χάμου λιπόθυμος.

Ὅταν τὸν συνέφεραν, εἶδαν κι' ἔπαθαν ἕως ὅτου τὸν πείσουν πῶς ὁ νοικάρης του καὶ ὁ φίλος του δὲν ἦσαν... δυὸ κοινοὶ δολοφόνοι, ὅπως φαντάστηκε.

Ὁ Ἀλ. Δουμάς, υἱός, συνήθιζε νὰ λήη:

— Μὴν κυττᾶς τί ἔκανε ὁ πατέρας σου. Κύτταξε τί θὰ δημιουργήσῃς ἐσὺ.

— Ἡ γυναῖκες συγγενεῦν μὲ τὰ φεῖδια. Μὲ μιὰ διαφορὰ: ὅτι δαγκάνουν πιὸ ἄγρια καὶ σκοτώνουν πιὸ σίγουρα.